

14.1.2009 8.40

Geenitekniikkastrategia

Lausunto Työryhmän ehdotuksesta maa- ja metsätalousministeriön geenitekniikkastrategiaksi ja toimenpideohjelmaksi vuosille 2009-2013

Eläinsuojeluliitto Animalia ja SEY Suomen Eläinsuojeluyhdistysten liitto kiittävät mahdollisuudesta kommentoida työryhmän ehdotusta.

Järjestöt esittävät huolensa siitä, että strategia kiinnittää puutteellisesti huomiota eläinten hyvinvointiin. Maa- ja metsätalousministeriö vastaa eläinsuojelusta Suomessa. Siksi strategiassa tulisi korostaa eläinten hyvinvointia ja suojelua yhtä tärkeänä asiana kuin nyt on korostettu esimerkiksi elintarviketurvallisuuden selvittämistä. Periaatteena tulisi olla, että mikäli uusi geenimuunneltu rehu tai eläinlinja tuodaan hyväksyttäväksi, tulee hyväksymismenettelyssä ottaa aina huomioon geenimuuntelun vaikutukset myös eläinten hyvinvoinnille. Tämän tulisi koskea myös kaloja.

Animalia ja SEY suhtautuvat erittäin kriittisesti kaikkeen eläinten geenitekniiseen muokkaamiseen ja kloonamiseen. Tämän kaltainen toiminta johtaa entistä teollisempaan eläin kuvaan, jossa eläimet nähdään ainoastaan hyödykkeinä ja elintarvikkeita tuottavina koneina, usein eläinten hyvinvoinnin kustannuksella. Strategiassa tulisikin ottaa selkeämpi eettinen kanta geenitekniikan käyttöön eläinjalostuksessa sekä selkeämmin varautua siihen, että geenitekniikka etenee eläinjalostuksessa ja kalanviljelyssä muualla maailmassa, ja tätä kautta rantautuu Suomeenkin arveltua nopeammin. Nyt eläinjalostusosuus keskittyy lähinnä kuvailemaan nykyisin käytössä olevia jalostusmenetelmiä. Myöskin kanta eläinten kloonauksesta puuttuu.

Geenitekniikan kehittäminen lisää tällä hetkellä merkittävästi koe-eläinten määrää, mikä on ristiriidassa lainsäädännönkin edellyttämän koe-eläinten määrän vähentämistavoitteen kanssa. Strategiassa tulisi ottaa kantaa myös tähän, ja vaatia tutkimusta pyrkimään siihen, että koe-eläinten käyttöä vähennetään ja korvataan muilla menetelmillä lainsäädännön vaatimusten mukaisesti.

Kuluttajat suhtautuvat kriittisesti geenimuuntelun käyttöön elintarviketuotannossa. Strategia ei ota tätä huolestumista riittävästi huomioon, vaan esittää sellaisia toimenpiteitä, joiden merkitys käytännössä jäänee vähäiseksi ja joissa kuluttajan rooli jää lähinnä passiiviseksi tutkimuskohteeksi. Kansalaisjärjestöt ja muut alalla toimivat sekä aiheesta kiinnostuneet kansalaiset olisikin otettava ja saatava nykyistä tehokkaammin ja avoimemmin mukaan keskusteluun. Periaatteissa kirjattua avoimuutta ei ole kovin helppo saavuttaa, jos kaikesta valmistelusta ja päätöksenteosta vastaa ainoastaan maa- ja metsätalousministeriö sekä sen itsensä asettamat työryhmät.

Kuluttajat ovat esittäneet selvän huolensa myös siitä, että geenimuunnellulla rehulla ruokittujen eläinten liha ja muut tuotteet tulisi merkitä vähittäiskaupoissa. Animalia ja SEY kannattavat tätä merkintää, ja siksi katsovat, että vaatimus merkinnästä tulisi lisätä strategiaan.

Helsingissä 14.1.2009